

Helena Andresová

*K*rál
a duha

Král

„*J*ste zvolen, pane,“ ohlásil nejstarší muž ze zástupců všech měst a vesnic, které existovaly na zeměkouli k půlnoci dne předchozího, a dodal: „Korunovace bude večer na louce číslo jedna.“

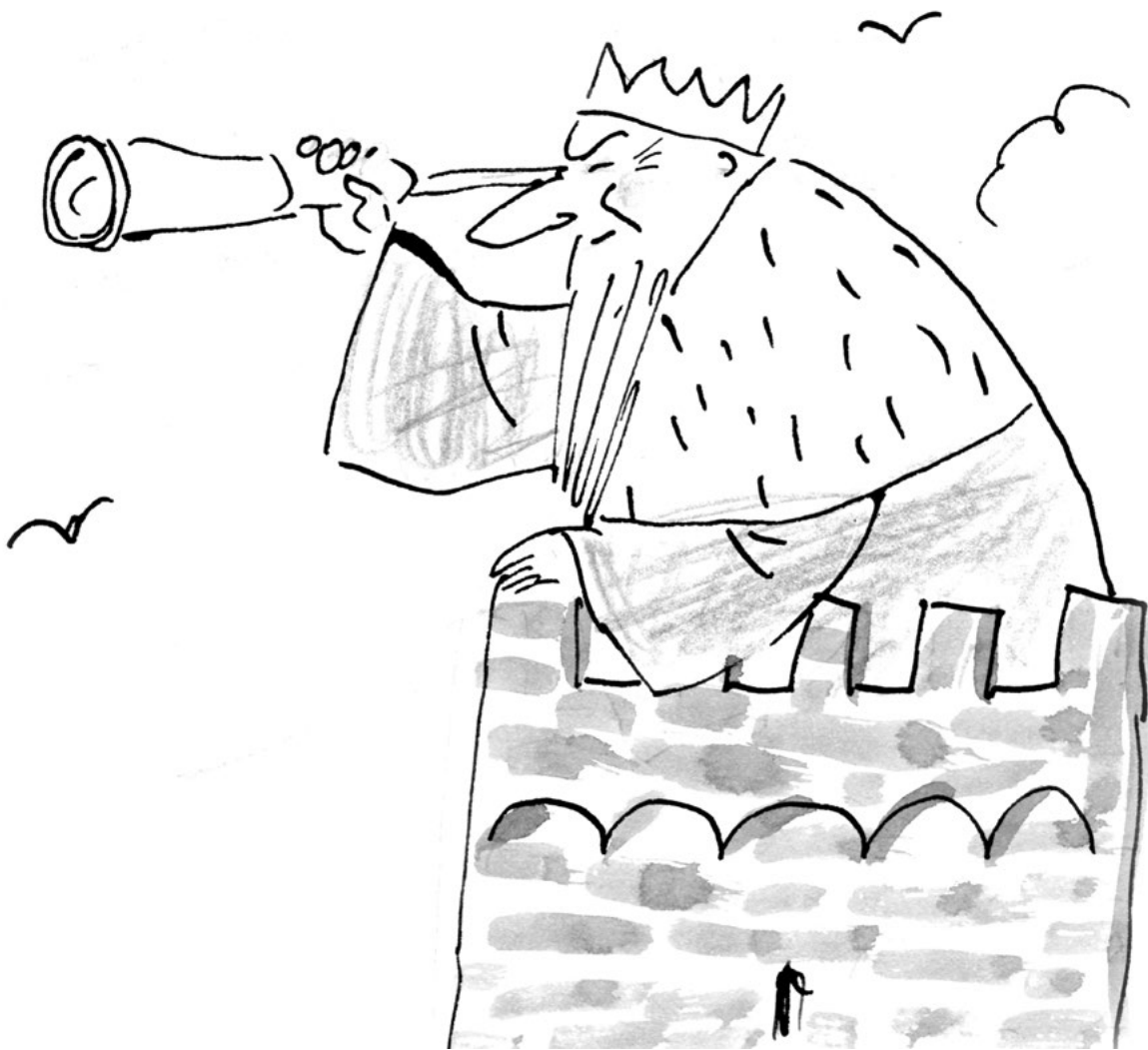
Louka číslo jedna byla loukou královskou, pokosenou vždy jen pro den korunovace nového krále. Byla tak rozlehlá, že na ní mohlo stát, sedět, ba i tančit po jednom ze zástupců všech měst a vesniček, co jich bylo na zeměkouli.

Den po dni korunovace začaly králi povinnosti, končící v momentě, kdy do smrti nenavštíví všechna městečka a vesnice. Navštíví-li, prodlouží se mu život ještě o jeden lidský život. Nebude-li chtít dále kralovat, může v klidu zemřít. Nechce-li vykonávat dále tuto návštěvní povinnost, bude zvolen král nový. Toto vše bylo sepsáno a uloženo na správním úřadě každého městečka a vesnice.

Každý král celý život cestoval, a tak neexistoval žádný královský hrad, žádné královské město, jen královská louka číslo jedna. Královská louka číslo dvě neexistovala, ani louka tři nebo čtyři, neexistovalo nic, co by svádělo k nekonečnu, nic co by svádělo k nekonečné síle, nic, co by svádělo k nekonečné lásce, to proto, aby lidé na celé zeměkouli žili v pokoji a míru, v klidu pracovali, vychovávali své děti a v klidu tvořili. Kupodivu to nikomu nevadilo, tak jako nikomu nevadilo, že každý král, který podle královského úřadu celá léta od svého zvolení cestoval, se nakonec vždy vzdal. Z neznámého městečka anebo vesnice poslal zprávu, že končí, že už nemůže dál. Od té doby už o něm nikdy nikdo neslyšel.

Nový pan král stál na louce číslo jedna uprostřed zástupců všech měst a vesnic. Všem popřál hezký zbytek života, neboť nevěděl, se kterým z nich se na své pouti po zeměkouli setká, a řekl: „Vycházím a neodejdu.“ Tak zvláštní slova ještě neslyšeli.

K návštěvám mohl král použít veškeré dopravní prostředky, v nichž měl vždy nachystáno vše, co potřeboval k životu na zemi, ve vzduchu i ve vodě. Město nebo vesnice se o jeho návštěvě dovídalo den dopředu a král tam strávil pouze jeden den.

Obyvatelé měst či vesnic měli nachystané plány na několik desetiletí dopředu, protože král je navštívil za svého života jen jednou. Dostali od něj vše, o co si požádali a co zároveň sloužilo k dobrému účelu.

A tak se stalo, že jednoho rána přijel do městečka ve vnitrozemí, které si přálo být blíže k moři, což samo o sobě bylo dobré, avšak nemožné. O tom, že je to nemožné, rozhodl na místě sám pan král, od toho byl, koneckonců, panem králem. Jeho povinností bylo prozkoumat všechny důvody, které vedly městečko k tomuto přání a navrhnout náhradní řešení. Například, jestli obyvatelé chtějí pouze vidět moře, nebo se koupat v moři, nebo po moři vozit náklad, anebo být pouze blíže některému z městeček a vesnic, které jsou na pobřeží a tak dále. Tito obyvatelé chtěli po moři dopravovat náklad. Pan král řekl, že řešením je vybudovat letiště v blízkosti města, to se však obyvatelům nelíbilo, tak řekl, že letiště bude dále od města, s čímž souhlasili. Chtěli ještě spojit letiště s městem železnicí, postavit most přes řeku, která městem protékala, potom přeměnit domov pro staré lidi na domov pro mladé lidi, protože si obyvatelé všechny dědečky a babičky rozebrali do svých domovů, a někteří si vzali domů i dvě babičky nebo dědečky, jak kdo chtěl, když je někdo z různých důvodů nemohl mít doma.

Jindy navštívil vesnici, která byla tak veliká, že si přála, aby v každém okamžiku každý věděl, kde se kdo nachází. „Dobrá věc,“ pomyslel si pan král, „jenže nebezpečná.“ A tak tenhle požadavek zamítl. Místo toho jim navrhl, aby dopřávali každému z obyvatel soukromí. Rovněž jim doporučil, aby vybudovali pořádnou policii. A tak dále.

Čas plynul, pan král měl čím dál víc návštěv za sebou a čím dál více let. Městečka a vesnice měla čím dál tím více stejných přání a král čím dál tím více náhradních řešení. Už se mu nechtělo rychle nasedat do letadla, nebo se rychle nalodovat. Jednoho večera, když usínal na palubě lodi, se rozhodl, že vyhledá ztraceného krále, toho, který byl zvolen před ním. Jenže král nemá jméno, ani pořadí, ani žádný poznávací znak. Je pouze člověkem.

Vstal z lůžka, rozsvítil lampu a sklonil se nad mapou zeměkoule. Pak se posadil pohodlně do křesla a čekal na nápad. Před očima viděl města, vesnice i malé osady vysoko v horách, oázy v poušti, zkrátka různá místa, kde žijí lidé. Napadlo ho, že starý král třeba nežije, že zemřel a nikde nemá hrob. Jak ho nalezne, nevěděl, a napsat do všech novin, vyhlásit ho všemi světovými rádii a televizemi, vylepit na všech místech určených k vylepení plakátů, to nechtěl.

Čas plynul i na louce číslo jedna. Byla zarostlá travou a různými květinami, které usychaly s podzimem, aby příští jaro či léto zase vykvetly. Žilo na ní mnoho lučních živočichů, protože tu měli klid, a tak se množili jen pro radost, ne z obavy, že může jejich druh neopatrností člověka vymřít.

„Na louku číslo jedna bych se chtěl někdy vrátit,“ pomyslel si pan král. Byl od ní ale daleko. Často se díval na mapu, kde vypadala jako malé zelené místo. Čím dál tím více po ní toužil, ale toužil po ní jako po něčem, co člověk musí mít. Byl si vědom toho, že král je králem všech vesnic a městeček a musí je mít rád všechny stejně, a proto pořád cestuje a navštíví každé z nich jen jednou, aby zůstal vnitřně svobodný, připravený dělat správná rozhodnutí. Nechtěl se ptát lidí, kteří ho doprovázeli na cestách, co by dělali na jeho místě, protože viděl, jak k němu všichni vzhlížejí s nadějí, že vždy rozhodne správně. A kdyby se vyptával obyvatel navštívených měst, jestli neviděli nebo neslyšeli o králi předešlém, ztrácel by drahocenný čas. A jemu zbývalo ještě tolik nenavštívených míst.

Jednoho rána docestoval do vesnice, jejíž obyvatelé nechtěli nic. Tázal se jich, jestli vědí, co dělají, vždyť problémů je spousta a král k nim zavítá znovu tak za padesát let. Vesničané se na něj usmívali a říkali: „Všechno zvládneme sami!“ Pozvali pana krále na hostinu, kde se jedlo a tancovalo a zase jedlo. Postupně se u pana krále střídali na židli přistavené u jeho židle, povídali o svém životě a o tom jak jsou rádi na světě, zkrátka, pan král s nimi prožil krásný den. Večer pana krále ubytovali v hezkém domě. Když usínal

ve voňavé, čerstvým vzduchem dýchající posteli, zaklepal někdo na dveře. Pan král se v posteli posadil a pozval klepajícího dál. Vešel pán, ne moc starý.

„Pane králi, nesu vám urnu,“ řekl a podával panu králi uzavřenou kovovou nádobu.

„Proč mi ji přinášíte, člověče? Co s ní mám udělat?“ divil se pan král.

„Nevím, co to je, ale když mi ji dával jeden člověk, tak mi řekl, ať vám ji přinesu, až nás navštívíte. Toho člověka neznám a vy zase neznáte mě,“ odpověděl člověk.

Pan král vylezl z postele, obul si papuče a na pyžamo si oblékl župan. Popošel k člověku a natáhl ruce po urně: „Vypadá to jako urna, ale je to vůbec urna? A je v ní popel, anebo něco jiného?“

Člověk se zamyslel, poněkud sevřel rty a potom řekl: „Urna. Tak to řekl člověk.“

„Budeme tím hrkat, otevřeme to nebo co?“ pravil král.

„Hrkal jsem, poslouchal jsem, nepodařilo se mi ji otevřít. Je to na vás,“ rozvážně člověk promlouval ke svému králi. Když pan král zamýšleně hleděl a nic už nechtěl, člověk odešel.

Večer netrval dlouho a nastala noc. Král hleděl z okna na oblohu plnou opuštěných hvězd, neboť měsíc nebyl vidět. Tichá můra vletěla do místnosti a usedla na urnu. „Urna s můrou,“ řekl král. „Král s urnou už není bezejmenný král.“ Usnul s pocitem, že alespoň jedna věc je mu jasnější. Ráno vstal občerstvený spánkem a po snídani si nechal předložit od plánovačů cest plán na příští dny. Dozvěděl se, že mu zbývá navštívit poslední vesnice a že města už navštívil všechna.

„Pozitíří tedy buď bude pokosena louka, aby byla připravená na volbu nového krále, když se dnes vzdám, nebo získám pro sebe ještě další lidský život a jako král začnu navštěvovat znovu vesnice a města,“ přemítal klidně. Plánovači cest byli tiší, hleděli do země, nakonec promluvil nejstarší z nich: „Pane králi, jsi nejlepší král, kterého jsme dosud měli, rozuměl jsi lidem

a všemu, co bylo potřeba. Městečka a vesnice se naučila spoléhat na vlastní síly, lidé si začali pomáhat a rozumět jeden druhému. Byl jsi pro ně pojítkem, jako když soused navštíví souseda a jde dál. Čekají na tvůj návrat.“ Král se zamyslel a požádal je, ať ho nechají o samotě. Vzpomněl si, kolik nocí trávil o samotě, hledaje sílu, kterou potřeboval k vykonání svého kralování a rozhodl se takto: „Vzdávám se.“ Nechal se zavést na kraj louky číslo jedna, šel hodiny a šel obrovitou travou až doprostřed.

Druhý den ráno začali lidé kosit louku, aby byla připravena pro volbu nového krále na příští den. Uprostřed louky narazili na kovovou nádobu, která vypadala jako urna. Podivili se a začali rokovat, co s ní mají dělat. Nakonec se rozhodli pro její otevření. Kosili travu celý den, neboť louka byla široká, a slunce tak už začalo hledat obzor k spánku. Lidé přinesli lampy, aby dobře viděli na práci a aby urnu neponičili. Jeden z nich ji držel a druhý zkoumal povrch, jestli neuvidí nějaký spoj či náznak uzavírání.

„Půjde to otevřít,“ uznali nakonec oba dva. Otevřeli ji. Pohlédli dovnitř a zarazili se.

Vytáhli papír několikrát složený. Pomalu jej rozložili a hleděli na vybarvené světadíly, státy a v nich hory, řeky a jezera, nížiny a kolečka měst a vesnic. Sledovali očima hranice států, otáčeli hlavu zleva doprava a zase zpět, aby dohlédli konce moří a oceánů.

„To je krása,“ řekl člověk, který papír přidržoval. „Odtud je moje babička.“

„Můj tatínek byl odtud,“ hrnul se k mapě velký pán, který dnes nejrychleji kosil louku, jak všichni uznali.

Uprostřed louky svítilo malé, velice malé světélko. Tráva byla pokosená.